

การพัฒนาแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน

โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

Developing a Model of 6-month Exclusive Breastfeeding Promotion
based on Family-Centered Care

ชนิษฐา เมฆกมล¹, จริญญา ดีจะโปะ², ชญาดา เนตรกระจ่าง³

^{1,2,3}ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บทคัดย่อ

นมแม่เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับทารกเนื่องจากนมแม่มีสารอาหารที่ครบถ้วน การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีผลดีต่อสุขภาพของมารดาและทารก ดังนั้นการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้ประสบความสำเร็จจึงมีความสำคัญมาก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของมารดาหลังคลอดและครอบครัว เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนและหลังการได้รับรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง และศึกษาอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของมารดาหลังคลอดในช่วง 6 เดือนแรก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ มารดาหลังคลอดและครอบครัวที่มารับบริการที่หอผู้ป่วยหลังคลอดจำนวน 30 คู่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือนโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง แบบสอบถามความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดและครอบครัว แบบสัมภาษณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดเมื่อลูกอายุ 3 เดือนและ 6 เดือน โดยเก็บข้อมูลก่อนและหลังการได้รับรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือนโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง และติดตามระยะเวลาของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดอย่างเดียวนาน 6 เดือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดและครอบครัวก่อนและหลังการได้รับรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของมารดาหลังคลอดและครอบครัวก่อนและหลังการได้รับรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางไม่แตกต่างกัน

3. อัตราของมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 80.00

สรุปได้ว่ารูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือนโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง มีผลให้จำนวนมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งควรใช้เป็นวิธีการในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้บรรลุเป้าหมายของประเทศต่อไป สำหรับมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ครบ 6 เดือน พบว่าเนื่องจากมีอุปสรรคในการทำหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว เป็นการแยกกันอยู่ของสามี-ภรรยา ความเชื่อในการเลี้ยงดูทารกของครอบครัวและการเจ็บป่วยของมารดา ดังนั้นในกลุ่มมารดาที่มีอุปสรรคดังกล่าวจึงควรได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือนได้มากที่สุด

คำสำคัญ: การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน การดูแลโดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง